

Giganci Nauki

<https://gigancinauki.pl/gn/biogramy/82774,Kernbaum-Mirosław.html>
2022-10-05, 14:36

Kernbaum Mirosław

KERNBAUM Mirosław (5 III 1882, Warszawa – 14 XI 1911, Kraków), fizyk. Syn Józefa, przemysłowca warszawskiego.

Ukończył gimnazjum realne w Warszawie w 1899, po czym rozpoczął studia na Königliche Technische Hochschule w Berlinie-Charlottenburgu. Był zaangażowany w życie tamtejszej kolonii polskiej i nielegalnej organizacji polskiej młodzieży „Techne”. W połowie II 1902 razem z kilkudziesięciu innymi osobami został aresztowany i następnie wydalony z Prus jako „niepożądany cudzoziemiec”. Po przybyciu do Warszawy został ponownie aresztowany przez policję carską i przez siedem tygodni więziony w Cytadeli.

W X 1902 K. uzyskał zgodę na wyjazd do Szwajcarii i kontynuował studia na Eidgenössische Technische Hochschule w Zurychu. Po ukończeniu studiów politechnicznych w III 1905 zapisał się na uniwersytecie w Strasburgu, gdyż chciał się specjalizować w fizyce pod kierunkiem Karla Ferdinanda Brauna. Jednak władze pruskie nie zapomniały o nim i już w maju wydały nakaz opuszczenia Alzacji i Lotaryngii. K. pojechał więc do Genewy i tam pracował nad doktoratem w uniwersyteckim laboratorium, którym kierował Charles Eugène Guye. Opublikował swe dwie pierwsze prace na temat promieniotwórczości i w 1908 uzyskał stopień doktora na podstawie rozprawy *Recherches sur quelques points relatif à la radioactivité*. Marzył o powrocie do kraju i pracy w którejś uczelni w Galicji. Korespondował w tej sprawie z T. Godlewskim, który jednak nie miał wtedy możliwości zatrudnienia nowego asystenta. Nie było też wolnego miejsca w lwowskim uniwersyteckim Zakładzie Fizycznym Ignacego Zakrzewskiego, jak również w Zakładzie Fizyki UJ A. Witkowskiego.

Otrzymał od profesora Guye świetne referencje K.

pojechał więc do Paryża i został przyjęty przez M. Skłodowską-Curie na asystenta w jej laboratorium na Sorbonie. W latach 1908–11 prowadził pod jej kierunkiem badania promieniotwórczości. Badał wpływ promieniowania α , β i γ na różne ciała. Były to wtedy bardzo aktualne zagadnienia. Badając działanie promieniowania radu (z chlorku radu) na wodę K. doszedł do wniosku, że promienie β , podobnie jak promienie nadfioletowe wywołują rozkład wody zachodzący według wzoru $2\text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{H}_2\text{O}_2 + \text{H}_2$.

W lipcu 1911 K. wziął udział w XI Zjeździe Lekarzy i Przyrodznawców w Krakowie i przedstawił swe wyniki dotyczące działania promieniowania na wodę. Niepowodzenia w poszukiwaniu zatrudnienia w Krakowie i Lwowie wywołały silną depresję nerwową, w której wyniku popełnił samobójstwo w wieku zaledwie 29 lat.

Dorobek K. obejmuje łącznie 10 ważnych prac na temat promieniotwórczości, a dodatkowo kilka artykułów w czasopismach polskich.

Józef Kernbaum pragnąc upamiętnić dokonania naukowe syna przedstawił w 1912 Tow. Naukowemu Warszawskiemu propozycję utworzenia pracowni promieniotwórczości, którą zobowiązał się finansować. Wpłacił wtedy jednorazowo sumę 10 tys. rubli i obiecał corocznie wpłacać dalsze 2 tys. rubli na wyposażenie i działalność pracowni. Kierownictwo powstałej w 1913 Pracowni Radiologicznej TNW im. Mirosława Kernbauma objęła Maria Skłodowska-Curie, która musiała pozostać w Paryżu, a do bezpośredniego zarządzania badaniami przysłała do Warszawy w zastępstwie swych asystentów: J. K. Danysza i L. Wertensteina.

I. Stroński: *Jeden z pionierów chemii radiacyjnej. O pracach naukowych dra Mirosława Kernbauma*, „Problemy”, 18, 1962, nr 1, s. 62–65 (podany jest tam pełny spis prac Kernbauma); J. Hurwic: *Pracownia Radiologiczna im. Mirosława Kernbauma przy Towarzystwie Naukowym Warszawskim. W 40 rocznicę śmierci Ludwika Wertensteina*, „Postępy Fizyki” 37, 1986, s. 151.

[Poprzedni](#)
[Następny](#)